İlham Əliyev Qoşulmama

Dövlət başçıları Azərbaycanda çox sərt bəyanatlar verdilər

Dünən Bakıda Qoşulmama Hərəkatına (QH) üzv ölkələrin dövlət və hökumət başçılarının XVIII Zirvə Görüşü işə başlayıb. Zirvə görüşünü Venesuela Bolivar Respublikasının Prezidenti, Qoşulmama Hərəkatının sədri Nikolas Maduro açıb. İlk olaraq ötən müddət ərzində dünyasını dəyişmiş QH-nın dövlət və hökumət başçılarının xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib.

N.Maduro bildirib ki, rəsmi Karakasın Azərbaycanla artıq sıx, mehriban münasibətləri var: "Bütün nümayəndə heyətlərinə göstərilən qonaqpərvərliyin şahidiyik. Biz bu təşkilata 2016-cı ildən 2019-cu ilədək sədrlik etdik. Ötən müddət ərzində təşkilatın daha da güclənməsi üçün bütün səylərimizi səfərbər etdik. Biz yenidən toplaşaq çoxtərəflilik əsasında fikirlərimizi bildirmək imkanı əldə etmişik.

Bəzi aqressiv və zərər vuran hərəkətləri pisləyiirk. Elə etməliyik ki, bunun qarşısı alınsın. Biz görürük ki, Venesuelada da sülh pozulur, dövlət çevrilişinə cəhd edirlər. Yüz illər ərzində dövlətimizi qurmuşuq. İradəmiz əyilməzdir, gələcəyə ümidlərə baxırıq. Hətta bu çətin, təklənmiş şəraitdə iradəmizi qırmaq mümkün deyil. Bəzi qüvvələr var ki, xalqın iradəsini sual altına almağa çalışır. Qoşulmama Hərəkatına üzv dövlətlər bu cəhdlərin qarşısını almalıdır. Biz həmrəy olmalıyıq ki, səsimiz diqqətdən kənarda qalmasın. Cəhd göstərəcəyik ki, öz rifahımızı əldən verməyək. Xarici müdaxilələrin qarşısını almalı, birgə müqavimət göstərməliyik. Sülh və dövlətlər arasında əyilməz münasibət olmalıdır ".

N.Maduro QH-na üzv ölkələr arasında həmrəyliyin, sivilizasiyalar arası yaxınlaşmanın təmin edilməsinə çalışdıqlarını bildirib: "İstərdik ki, Qoşulmama Hərəkatına üzv dövlətlər arasında daha sıx həmrəylik olsun və bu həmrəylik daha da güclənsin. Biz görürük ki, bununla bağlı addımlar atılır. Bu fürsətdən istifadə edərək arzu edirik ki, Azərbaycan bu həmrəyliyin daha qabarıq nümayiş etdirilməsi üçün çalışsın. Birbirimizlə daha tez-tez görüşməliyik. Bunun əsasında qarşımıza qoyduğumuz məqsədlərə daha tez nail ola bilərik.

Biz QH-yə üzv dövlətlərə bizə göstərilən dəstəyə görə təşəkkür edirik. Biz mürəkkəb çağırışlarla üz-üzəyik. İlk olaraq BMT-nin nizamnaməsindən irəli gələn tələblərə riayət olunmalıdır. Xarici müdaxilələrin qarşısı alınmalıdır. Bizim diplomatiyamız sülhə və əmin-amanlığa xidmət edir. Böhran artıq sistematik fenomen kimi üzə çıxır. Dövlətlərə qarşı çirkin qarayaxma əməliyyatları tükənmir. Bu qüvvələr geosiyasi dominant mövqedə olmamalıdırlar. BMT üzvlərinin 2/3-i burada təmsil olunur. Bizim dövlətlərin zəngin ehtiyatları var. Amma imperialist dövlətlər bizdən əl çəkmir. Öz hərəkatımızı gücləndirməliyik. Hərəkat vasitəsilə xalqların adət-ənənələrini qorumalıyıq. Hansısa dövlətin polis rolu oynamasına imkan verməməliyik. Hansısa hegemon maraqlarından azad olan dünyada yaşamalıyıq. Biz konkret mövqedən çıxış etməli və nəticəyə nail olmalıyıq. Karib, Sakit okean regionlarından olan qardaşlarımızı terror hücumlarından qorumalıyıq. İnsan hüquqlarına gəlincə, ikili standartlar müşahidə edirik".

Venesuela Prezidenti BMT İnsan Hüquqları Şurasına keçiriləcək seçkidə ölkəsinə dəstək istəyib: "Biz ölkələrimizi qlobal imperialist güclərdən qorumalıyıq. Milyonlarla insanı dünyada ən güclülərdən, hegemon yanaşmadan xilas etməliyik. Qoşulmama Hərəkatı ilə ayağa qalxmalıyıq. Artıq vaxt yetişib. İmperialist qüvvələrə qarşı bu mübarizəmiz müqəddəs mübarizədir. Heç zaman onların qarşısında diz çökməyəcəyik".

Pakistan Prezidenti dünyaya səsləndi...

"Bu gün dünyada baş verən toqquşmalar, o cümlədən hər gün artan terrorçuluq çox mürəkkəb vəziyyətin yaranmasına gətirib çıxarıb. Biz gücdən istifadə hallarının, o cümlədən qeyri-sabitliyin şahidiyik. Beynəlxalq təşkilatların qərarlarına məhəl qoyulmur".

Bunu Qoşulmama Hərəkatının sammitində çıxışı zamanı Pakistan prezidenti Arif Alvi bildirib.

O qeyd edib ki, iqlim dəyişkliyi, irqçilik, xüsusilə islamafobiya baş alıb gedir:

"Zirvə görüşü çərçivəsində biz Bandunq prinsiplərini qeyd etdik. Bizim təşkilat çərçivəsində tədbirlər planı olmalıdır. Hərəkatın üzvləri BMT üzvlərinin 2/3 hissəsi, dünya əhalisinin 50 faizidir. Bizim ümumi irsimiz var. Bu irs BMT nizamnaməsində əks olunanları tətbiq etməyə imkan verir.

Pakistan birmənalı olaraq işğala yox deyir, onu pisləyir. Xalqların azadlığı naminə terrorçuluğa qarşı mübarizə aparılamasını təşviq edir. Üzv dövlətlər hər cür işğaldan əziyyət çəkirlər. Kəşmir xalqı on illiklər ərzində xarici əsarət altındadır. Kəşmirin işğalı ilə bağlı onun incəliklərini açıqlayan qərar var. Bu qərar BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinə əsaslanır. Hazırda orada qeyri-qanuni hərəkətlər edilir və orada yaşayan əhali illər ərzində əziyyət çəkir. Həmin regionda yaşayan xalqın öz müqəddəratını təyin etmək hüquq var. Bu hüquq təmin edilməlidir. Bu gün Kəşmirdə terrorçuluq baş alıb gedir. BMT hüquq mövqeyindən çıxış edərək ölçülər götürməldir".

Arif Alvi qeyd edib ki, Pakistan Kəşmirdə təhlükəsizliyin bərqərar olması üçün çalışır: "Biz Kəşmir xalqının çətinliklərini qeyd edirik. BMT Təhlükəsizlik Şurası indiyədək bu istiqamətdə 11 qətnamə qəbul edib. Orada yaşayan xalq ən böyuk terror hadisələri ilə üzləşir. Etnik mənsubiyyətindən, dinindən asılı olmayaraq Pakistan hesab edir ki, hər bir dövlət etnik xalqın hüququnu qorumalıdır. Pakistan bu baxımdan beynəlxalq əməkdaşlığın gücləndirilməsinə çağırış edir. Bu məsələ siyasiləşdirilməli, passiv olaraq kənardan müşahidə edilməli deyil. Kənar qüvvələr oranı işğal altında saxlayır. Həmçinin, Əl-Qaidə, İŞİD kimi ünsürlərə qarşı addımlar atılıb. Beynəlxalq ictimaiyyət bunun öhdəsindən gələ bildiyi kimi Kəşmirdəki ünsürlərin də öhdəsindən gələ bilər. Biz bu ünsürlərin beynəlxalq hüquq qarşısında cavab verməsinə nail olunmasına çağırırıq".

İqlim dəyişikliyi ilə bağlı danışan Arif Alvi qeyd edib ki, Pakistan Himalay dağlarında buzlaqların əriməsinin qarşısının alınması ilə bağlı təkliflər irəli sürüb və sunamilərin qarşısının alınması üçün fondun yaradılması istiqamətində çalışır. Pakistan Prezidenti iqlim dəyişikliyi ilə mübarizə üçün hər il 3 trilyon dollar vəsaitin ayrılmalı olduğunu vurğulayıb.

Ruhani: "Çalışmalıyıq ki, Amerikanın..."

"Qoşulmama Hərəkatının zirvə görüşünün qonaqlarını salamlayır, cənab İlham Əliyevin səylərini xüsusilə vurğulamaq istəyirəm. Bu möhtəşəm sammitə və nümayiş etdirdiyi qonaqpərvərliyə görə təşəkkürümü bildirirəm. Cənab Maduroya da öz sədrliyi dövründə nümayiş etdirdiyi səylərə görə minnətdaram".

Bunu Qoşulmama Hərəkatının dövlət və hökumət başçılarının sammitində çıxışı zamanı İran Prezidenti Həsən Ruhani bildirib.

O qeyd edib ki, ABŞ hazırda birqütblü dünya yaratmağa çalışır, digər tərəfdə isə Qoşulmama Hərəkatı belə güclərə sinə gərməyə çalışır və çoxtərəfliliyi öz iş prinsipi elan edib:

"Xüsusən də iqtisadi sahədə inkişaf etməkdə olan ölkələrin güclərinin artması, suveren dövlətlərin əməkdaşlığının güclənməsi, müstəqil beynəlxalq təşkilat və qurumların səylərini birləşdirməsi ABŞ-ın hegemonluğuna qarşı dirənişi nümayiş etdirir. Özünün hərbi gücünü artıraraq ABŞ müxtəlif istiqamətlərdə münaqişələrə təhrik edir, bunun ucbatından yüz minlərlə insan həyatını itirir, milyardlarla dollar silahlara xərclənir beləliklə də ekstremizm və terror artır. Təcavüzkarın səylərinin uğursuzluğa düçar olmasına baxmayaraq biz çalışmalıyıq ki, ABŞ-ın hegemonluğunun qarşsını alaq. Elə bir dövrdəyik ki, artıq müstəqil oyunçular aydın şəkildə öz mövqeyini bildirə bilir. ABŞ-ın bu siyasəti on minlərlə ABŞ əsgərinin ölümünə, milyardlarla ABŞ dollarının sərf edilməsinə səbəb olub. Dünyada ABŞ-a olan etimadın kritik şəkildə azalması yeni siyasətçilərin meydana gəlməsinə səbəb olub ki, bu insanlar da ABŞ-ın hegemon və birtərəf siyasətinə qarşı çıxır. Qoşulmama sammiti çox mürəkkəb bir vaxtda keçirilir. Dünyanın müxtəlif ölkələrində problemlər artmaqdadır, milli suverenliklər pozulur, ölkələrin silah yarışı qızışır, müharibə və münaqişələrin artması beynəlxalq hüquq və öhdəlikləri pozur, dünya ölkələrinin siyasətinə müdaxilə edilir. Bu gün ABŞ iqtisadi üsullarla öz siyasi məqsədlərinə nail olmaq istəyir və bu siyasətini yekəxana şəkildə həyhata keçirir. Bu iqtisadi terrora bərabər bir şeydir. Belə bir mürəkkəb şəraitdə Qoşulmama Hərəkatı dünyanın üçdə iksini təşkil edir. Bu təşkilatın bütün üzvləri qarşıdakı problemlərin aradan qaldırılmasında səfərbər olmalı, ekstremizm və terrora qarşı bir cəbhə olaraq çıxış etməlidir. İran BMT-nin 68-ci sessiyası zamanı terrora qarşı bir sıra təkliflərlə çıxış edib. Nəticədə 2013-2015-ci illərdə Baş Assambleya müvafiq qətnamələr qəbul etdi. Müxtəlif müstəqil

Hərəkatının sədri oldu

Maduro Bakıdan meydan oxudu

dövlətlər arasında əməkdaşlıq, ünsiyyət olmalıdır ki, müstəqil maraqlar təmin edilsin. Qoşulmama Hərəkatı öz tarixinə görə də üzv ölkələrin maraqlarının adekvat şəkildə təmin edilməsi üçün şərait yaradıb".

H.Ruhani qeyd edib ki, Qoşulmama Hərəkatı regional münaqişələrin həlli üçün çalışmalıdır: "Ötən həftə BMT çərçivəsində Hörmüz boğazı ilə bağlı təkliflər irəli sürmüşük ki, bu körfəzdə də sülh təmin edilsin. Burada xaricdən olan müdaxilələlərin qarşısı tamamilə alınmalıdır. Region ölkələrinin iştirakı ilə gəmilərin azad hərəkatı təmin edilməlidir. ABŞ-ın dünya maliyyə sisteminə nəzarəti, dollardan öz siyasi mənafeləri naminə istifadə etməsinin şahidi oluruq, onun müxtəlif qadağa və sanksiyalarının şahidi oluruq. Bəzi bu sammit nümayəndələri də bu sanksiyalarla üzləşir və legitim hüquqları pozulur. Biz üzv dövlətlər bu kimi neqativ üsullara qarşı birgə səy göstərə bilərik. Biz alternativ təşəbbüslər irəli sürə bilərik, bank sektoru ilə bağlı, kriptovalyuta da nəzərdən keçirilmədir. Terrorun maliyyələşdirilməsinin, çirkli pulların yuyulmasının qarşısını ala bilərik. Təşkilatımız çoxtərəfli, çoxqütblü dünyada mühüm rol oynaya bilər".

H.Ruhani bildirib ki, xaricdən müdaxilələrin qarşısı tam alınmalıdır: "ABŞ-ın dünyaya maliyyə üzərində də hökmranlığı onlara dollardan öz siyasi mənafeləri naminə istifadə etməyə imkan verir. Müxtəlif sanksiya və qadağaların tətbiqi müşahidə edilir. Belə olan vəziyyətdə bizim legitim hüquqlarınməz pozulur. Biz neqativ hallara qarşı mübarizədə fəaliyyət göstərə bilərik. Ona görə də hesab edirəm ki, bank sistemi sahəsində birgə fəaliyyət, kripto valyutanın tətbiqi də nəzərdən keçirilə bilər. Təhlükəslizk və müstəqilliyimizə olan təhdidlərdən biri kibertəhlükəslizlik və sosial şəbəkələrin məkrli niyyətlə istifadə edilməsidir. Kibertəhlükəsizlikyin təmin edilməsi 21-ci əsrdə əsas şərtlərdən biridir. Biz kibertəhlükəszlik sahəsində hətta saziş də imzalaya bilərik ki, belə hücumların qarşısı alınsın. Bizim təşkilatımız böyük nüfuza, beynəxlaq təşkilatlarda böyük səs sayına malikdir. Ona görə də beynəxlaq münasibətlərdə mühün rol oynaya bilərik. Yeni reallıqları başa düşməli, onlara qarşı yeni üsullardan istifadə etməliyik. İran əlindən gələni edəcək ki, Qoşulmama Hərəkatının fəaliyytəti uğurlu olsun və o məqsədlərinə nail olsun".

"Ölkələrin ərazi bütövlüyünə və suverenliyinə zəmanət verməliyik"

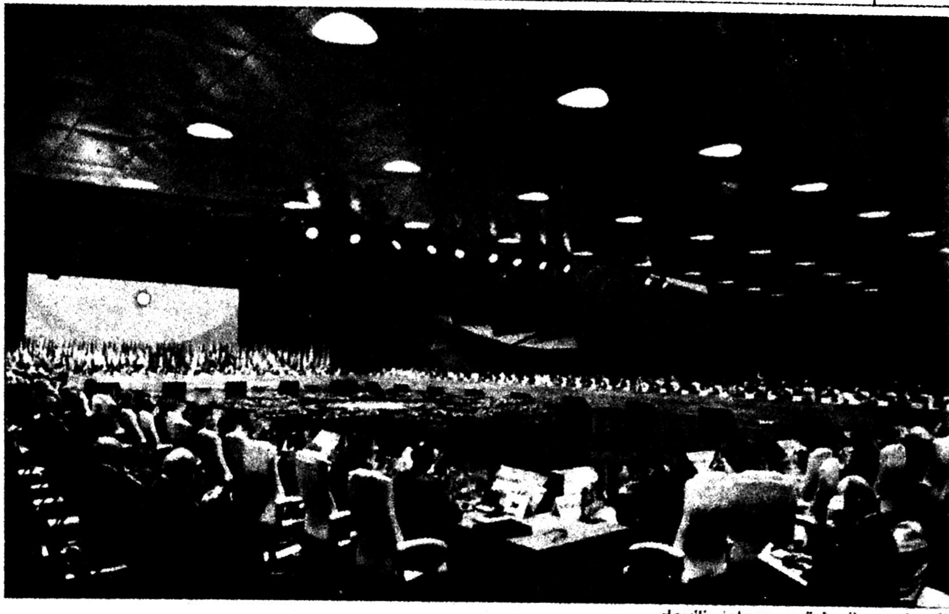

"BMT və Qoşulmama Hərəkatı dünyanı xilas etmək və təhlükəsizliyi təmin etmək naminə ortaq fikrə sadiqdir".

Bunu BMT Baş Assambleyasının prezidenti Ticani Məhəmməd-Bande Bakıda Qoşulmama Hərəkatının XVIII sammitinin açılışında deyib.

"Sülhə və təhlükəsizliyə, ölkələrin ərazi bütövlüyünə və suverenliyinə, demokratiya və insan hüquqlarına zəmanət verməliyik. Qoşulmama Hərəkatının insan hüquqları prinsiplərinə riayət etməsi də vacibdir. Hərəkat ölkələrində çox sayda böhran və münaqişələr var. Onların həllini tapmağa çalışmalıyıq. Həmçinin onların qarşısını almaq üçün profilaktik tədbirlər görmək lazımdır", - o bildirib.

Onun sözlərinə görə, səmərəli qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığı və yeniliklərin tətbiqini də təmin etmək lazımdır.

Putin: "Qoşulmama Hərəkatının fəaliyyətini dəstəkləyirik"

Rusiya Prezidenti Vladimir Putin oktyabrın 25-də Bakıda öz işinə başlamış Qoşulmama Hərəkatına üzv ölkələrin dövlət və hökumət başçılarının XVIII Zirvə Görüşünün iştirakçılarına təbrik məktubu ünvanlayıb.

Kremlin.ru saytı xəbər verir ki, Rusiyanın dövlət başçısı Moskvanın ədalətli çoxqütblü dünya nizamının qurulmasına, hamı tərəfindən tanınmış hüquq normaları və tərəfdaşların qanuni hüquqlarının tanınmasına əsaslanan bərabərhüquqlu beynəlxalq dialoqun və əməkdaşlığın inkişafına yönəlmiş Qoşulmama Hərəkatının fəaliyyətini dəstəklədiyini bildirib.

V.Putin qeyd edib ki, Zirvə Görüşü mürəkkəb beynəlxalq şəraitdə, dünyanın bir sıra regionlarında silahlı münaqişələrin alovlandığı və bunun da bir çox problemi, o cümlədən, yoxsulluq və aclıqla mübarizəni əngəllədiyi vaxtda keçirilir.

O, əmin olduğunu bildirib ki, Rusiya Federasiyası ilə Qoşulmama Hərəkatı arasında gələcək əməkdaşlıq regional və qlobal səviyyədə sülhün və təhlükəsizliyin möhkəmlənməsinə töhfə verəcək.

Qoşulmama Hərəkatına sədrlik Venesueladan Azərbaycana keçdi

Qoşulmama Hərəkatına üzv ölkələrin dövlət və hökumət başçılarının XVIII Bakı Zirvə Görüşündə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev təşkilatın sədri elan edilib.

Azərbaycan 2019-2022-ci illərdə Qoşulmama Hərəkatına sədrlik edəcək.

Hərəkatın keçmiş sədri Nikolas Maduro çıxışında Azərbaycana sədrlik dövründə uğurlar arzulayıb. O, ölkəmizə sədrlik müddətində üzləşdiyi çətinliklərdə dəstək verməyə hazır olduqlarını vurğulayıb.

"BMT-nin fəaliyyətində islahatlara böyük ehtiyac duyulur"

"Qoşulmama Hərəkatı bəşəri dəyərlərin təbliğinə xidmət edir və bütün ölkələrin suverenliyi, müstəqilliyi və ərazi bütövlüyünə sadiqliyini nümayiş etdirir".

Bu fikirləri isə Qoşulmama Hərəkatına üzv ölkələrin dövlət və hökumət başçılarının XVIII Bakı Zirvə Görüşündə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev deyib.

Prezident İlham Əliyev görüş iştirakçılarını salamladıqdan sonra qeyd edib ki, Qoşulmama Hərəkatı 120 ölkəni birləşdirməklə, BMT Baş Assambleyasından sonra dünya dövlətlərinin təmsil olunduğu ən böyük siyasi təsisatdır:

"Azərbaycan 2011-ci ildə Qoşulmama Hərəkatına üzv qəbul olunub. Qoşulmama Hərəkatında olduğu qısa müddət ərzində ölkəmiz beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərini qətiyyətlə müdafiə etməkdə böyük nüfuz qazanıb. Hərəkata üzv ölkələrin dövlət və hökumət başçılarının 2016-cı ildə keçirilmiş XVII Zirvə görüşündə növbəti Sammitin Bakı şəhərində keçirilməsi və 2019-2022-ci illər üzrə sədrliyin Azərbaycana həvalə edilməsi barədə yekdil qərar qəbul edilib. Bu, ölkəmizə göstərilən hörmətin, inamın və etimadın təzahürüdür".

Prezident İlham Əliyev vurğulayıb ki, Azərbaycan Qoşulmama Hərəkatında sədrliyi zamanı öz prioritetlərini və fəaliyyətini tarixi Bandunq Prinsipləri üzərində quracaq: "Bütün ölkələrin suverenliyinə, ərazi bütövlüyünə hörmət, dövlətlərin daxili işlərinə qarışmama, qarşılıqlı maraqların qorunması və əməkdaşlığın təşviqi kimi prinsipləri əhtiva edən Bandunq Prinsipləri Azərbaycanın xarici siyasətinin təməl prinsipləri ilə üst-üstə düşür. Biz beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinə hamılıqla əməl olunması üçün səylərimizi artırmalıyıq. Bu baxımdan BMT-nin fəaliyyətində islahatlara böyük ehtiyac duyulur. Sərhədlərin güc yolu ilə dəyişdirilməsi, gücdən istifadə olunmaqla ölkələrin ərazi bütövlüyünün pozulması, daxili işlərə müdaxilə yolverilməzdir".

Dövlət başçısı qeyd edib ki, Azərbaycan Qoşulmama Hərəkatında sədrliyi dövründə digər təsisatlarla dialoqun qurulması və inkişaf etdirilməsi, əməkdaşlığın coğrafiyasının genişləndirilməsi üçün səylər göstərəcək: "Qoşulmama Hərəkatına üzv ölkələrin əksəriyyəti inkişaf etməkdə olan ölkələr olduğundan Qoşulmama Hərəkatı çərçivəsində iqtisadi sahədə əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi çox mühümdür. Bu mənada keçən ay Azərbaycanın "77-lər qrupu"na qoşulması sosial-iqtisadi sahədə beynəlxalq miqyasda səylərimizi daha da artırmağa imkan verir. Dövlətlərin maraqlarının BMT çərçivəsində birgə səylərlə müdafiə olunması xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Ən az inkişaf etmiş, dənizə çıxışı olmayan, kiçik ada ölkələrinin üzləşdiyi təhdidlərə xüsusi diqqət yetirilməlidir. Azərbaycan 2005-ci ildən etibarən 90-dan çox ölkəyə humanitar və texniki yardımlar göstərib. Azərbaycan Respublikasının Beynəlxalq İnkişafa Yardım Agentliyi müxtəlif ölkələrdə yoxsulluğun azaldılması, elm, mədəniyyət, səhiyyə, informasiya texnologiyalarının inkişafı, su resurslarından səmərəli istifadə olunması, qrant proqramları və digər sahələrdə layihələr həyata keçirir. Azərbaycan 2018-ci ildən etibarən Qoşulmama Hərəkatına üzv dövlətlərin vətəndaşlarına ölkəmizin ali məktəblərində təhsil almaq məqsədi ilə tam ödənişli təqaüdlər verir. Bu gün 31 üzv dövlətdən 37 gənc bu proqramdan faydalanır".

Prezident bildirib ki, Azərbaycanda gənclər siyasəti prioritet sahə kimi müəyyən edilib: "Azərbaycan gəncləri milli ruhda, ənənəvi dəyərlərlə, Vətənə bağlı və vətənpərvər ruhda tərbiyə alır. Ona görədir ki, Qoşulmama Hərəkatı tarixində ilk dəfə gənclər sammitinin keçirilməsi təşəbbüsü ilə çıxış etmişik. Hazırkı Zirvə Görüşü ərəfəsində keçirilmiş Gənclər Sammitində 40 dövlətdən ölkəmizə gəlmiş gənclər iştirak ediblər".

Hazırladı: İ. SABİRQIZI